

La blogosfera literària va retenir l'alè durant unes hores (no massa llargues, per cert —el llibre és breu com la bona confitura). Després del magnífic discurs inaugural de Frankfurt, Monzó tornava a ser notícia: ja havia eixit al carrer *Mil cretins*, el nou volum de contes del nostre autor contemporani més universal. La portada del llibre fou immediatament reproduïda pels blocs que havien deixat de banda una estona la pantalla de l'ordinador per anar a buscar un dels tresors de la temporada, els dinou contes de Monzó. Crítics de renom, aficionats i diletants s'afanyaven a llençar a la xarxa les opinions més diverses. Parlaven de malenconia, decrepitud, misèria humana. Parlaven, com sempre, d'autobiografisme, i s'entestaven a trobar semblances amb tal o qual volum de contes anterior. D'altres no volien perdre l'oportunitat de classificar els contes en dos blocs (ho fa el mateix Monzó), i buscaven les diferències de llargària entre els de l'apartat I i l'apartat II. El llibre pujava a les llistes dels més venuts i dels més recomanats. Monzó es passejava per les ràdios desmentint que ell fóra tots els seus personatges i recordant les figures de Vendrell i de Barnils, homenatjats en un dels contes. En una d'aquelles presentacions, hi feia la revelació que ens dóna la clau del volum: els dinou contes de *Mil cretins* «són el fruit d'haver passat un tràngol personal, durant una dècada, de decadència familiar i d'estar encarat a un món de malaltia crònica, degeneració i mort».

L'amo del ball

Quim Monzó
Mil cretins
 Quaderns Crema, Barcelona, 2007
 174 pàgs.

Monzó no ha perdut la frescor dels primers contes, ni la capacitat d'agradar el lector, perquè tot el que escriu obeeix a l'experiència humana. Més enllà de la temàtica, evidentment marcada pels fets vitals de l'autor, hi ha una manera de contar en Monzó que no es deslliga de la narració oral. Són uns contes, encara, que diuen grans veritats o grans dubtes amb paraules petites i frases que es persegueixen les unes a les altres. Si no fóra tan políticament incorrecte posar gènere a l'autor model dels relats, diria que el narrador dels contes és sempre una dona. La dona que Monzó porta dins i que, si ens vol contar que algú va quedar sol al món i ho va llençar tot, no ho pot dir resumidament. Ha de dir que, primer, va obrir els calaixos i en va

anar traient les camises i les va posar en una d'aquelles bosses de fem industrials. I que quan la va tenir plena, es va llevar el davantal i es va posar la jaqueta i es va arreglar els cabells abans de baixar per l'ascensor i mirar d'encabir-la al contenidor. Després, va obrir l'armari... Si a algun lector li pot semblar que allò són descripcions innecessàries, és perquè hem perdut el plaer d'explicar i, sobretot, el plaer d'escoltar. Les narradores de Monzó, siguen homes o dones, et parlen a cau d'orella o et transmeten un pensament organitzat en què el llenguatge esdevé la taula de salvació, l'únic plaer ordenat enmig de la injustícia del pas del temps, la medicina necessària per a tanta tristor. I això que sembla tan fàcil, explicar els fets, una frase rere una altra, sense estridències, és el que fa de Monzó el més llegit de la nostra literatura actual. Ja ho deia Rodoreda i no ens cansarem mai de repetir-ho: «escriure bé costa». El treball de depuració al qual Monzó i Pàmies sotmeten els seus contes és tan intens que passa inadvertit, però és precisament aquesta minuciosa tasca d'elecció de la frase i del tema escaient el que els converteix en amos del ball. Com en un foc de camp. Quan un dels dos obre la boca i diu allò de «Això diu que era...», la blogosfera literària reté l'alè. Hi tenen molts motius.

Maite Insa

CD *Visitatio Sepulchri de Gandia*
 AA.DD.

Història de l'Art de la Safor
 Vicent Pellicer i Rocher

Els barrancs de la Safor
 Rafael Delgado Artés
 Fernando Sendra Bañuls

77 mirades a un mateix paisatge
 Joan M. Monjo
 Estudi introductori
 d'Enric Ferrer Solivares